

LIBRIS

We know
books

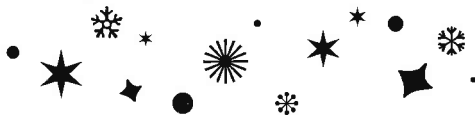
MICHELLE HOUTS

Promoroacă

Traducere din limba engleză de
Andreea Stănescu

Ajunul Crăciunului

PENTRU cineva care privește din afară, părea să fie un Crăciun ca oricare altul la ferma familiei Larsen, cuibărită pe câmpiile nemărginite, troienite de zăpadă, ale unei insule numite Lolland din sudul Danemarcei. Mirosul apetisant de *kringle*, covrigeii cu unt și scorțișoară abia scoși din cuptor de Mama, se îmbina cu mireasma de lemn proaspăt a pinului argintiu pe care Tata îl adusesse în casă cu numai câteva ore în urmă. Cadouri împachetate cu grijă în hârtie festivă și prinse cu panglici ce sfârșeau într-o fundă perfectă se odihneau ispititoare sub pom.

Pe ramurile tot mai încărcate ale pomului de Crăciun, Bettina Larsen așază mici lumânări albe și decorațiuni în formă de *nisse* – ghidușii spiriduși de Crăciun meniți să o binedispună, zbenguindu-se și învârtindu-se, în hăinuțele și cizmulițele lor cafenii, cu șosete roșii și căciulițe țuguiate.

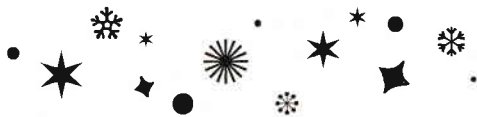
O friptură apetisantă de rață se rumenea în cuptor. Rude și prieteni le trecuseră pragul. Muzica umplea întreaga casă, iar cei din

familia Larsen au făcut un cerc împrejurul pomului și, ținându-se de mână, au cântat într-un glas cântece pe care copiii le învățau de mici, iar bătrânii nu le uitau niciodată. Și, în ciuda strângerii de inimă pe care Bettina o simțea la acest Crăciun, pe chip i se înfiripă un zâmbet când își văzu surioara mai mică înfășurată în panglici și fundițe. Ce cadou nemaipomenit fusese bebe Pia cu aproape un an în urmă, când adusese o scânteie de viață într-o casă ce tocmai își lua rămas-bun de la alta!

Da, părea să fie un Ajun de Crăciun ca oricare altul, însă nu era. Bettina se întrebă dacă va mai fi vreodată un Crăciun ca oricare altul fără Bunicul.

Și atunci sună telefonul. Telefonul care aduse vestea. Vestea care fu urmată de un tăvălug de valize și instrucțiuni de ultim moment. *Să dai de mâncare la animale; să nu lași soba fără lemne; să ne suni dacă e vreo problemă. Va fi bine, totul va fi bine.*

Ar fi trebuit să fie un Crăciun ca oricare altul la ferma familiei Larsen, cuibărită pe câmpiile nemărginite, troienite de zăpadă, ale unei insule numite Lolland din sudul Danemarcei. Dar nu era. Și, de-ar fi fost, n-am mai fi avut ce povesti, nu-i așa?

Ordine

În ciuda haosului din seara Ajunului, în a doua noapte de Crăciun totul părea să meargă chiar bine. Bettina pregăti pentru ea și bebe Pia o cină îmbietoare din bucatele de soi rămase de la masa festivă din Ajun. Puse cu mare grijă vasele la scurs după ce le spălă – întocmai cum le-ar fi pus Mama dacă ar fi fost acolo.

După cină, Bettina o îmbracă bine pe Pia înainte de-a înfrunta viscolul de decembrie, ca să dea de mâncare la cai, capre și găini. În câteva zile, familia avea să o sărbătorească pe Pia, care împlinea un an. Urma să fie o petrecere mare, cu tort etajat, vecini și oameni dragi alături. În inima Bettinei, bucuria se lupta cu tristețea. Dintotdeauna, aceasta fusese perioada preferată a Bunicului. Crăciunul îl bucura nespus și s-ar fi bucurat și mai mult să vadă că Pia se născuse în preajma sărbătorii sale celei mai iubite. Bettina își aminti cum Bunicul o învățase să plieze inimioare din hârtie albă și roșie pe vremea când degețelele ei abia reușeau să fie strunite ca să îndoiaie hârtia. O dusese în grajd și-i arătase cum să facă din paie

galbene și lucioase micuțe *juleboker*, caprele de Crăciun cu cornițele împletite strâns. Dar, în anul care se scursese de la moartea Bunicului, bucuria Bettinei din preajma Crăciunului dispăruse – o înghesuise undeva, într-un ungher al sufletului ei, ca pe inimioarele din hârtie și căprițele de paie duse în pod. Crăciunul la ferma familiei Larsen nu mai avea cum să fie la fel fără Bunicul.

Și totuși, timpul își văzu de mersul lui și, cu sau fără Bunicul, Crăciunul venise ca întotdeauna. Iar Bettina zâmbise. Un pic. Și cântase colinde. Și, spre marea ei surpriză, își auzise propriul chicotit când Pia venise jos în brațele Mamei, costumată ca o micuță *nisse*, cu degetul mare de la mâna dreaptă în gură și cel de la stânga în ureche. Dacă acești *nisse* ar fi existat cu adevărat, negreșit că Pia ar fi fost unul dintre ei! Bineînțeles că aceste făpturi se numărau printre multele lucruri de a căror existență se îndoia orice copil danez de doisprezece ani. Și totuși, Bunicul nu se îndoia deloc.

— Pădurea are o mulțime de povești nespuse. Numai de s-ar opri oamenii din treburile lor să le asculte... zicea el cu o voce groasă și plină, sobru ca un predicator la slujba de duminică, dar cu ochii licărindu-i precum Luceafărul din zori.

Și niciodată nu era Bunicul mai atent cu prețioșii lui *nisse* ca în preajma Crăciunului.

— Chiar dacă e sărbătoarea noastră, nu a lor, și micii noștri prieteni se bucură la fel de mult de ea, spunea. N-am nici cea mai mică îndoială că, în timp ce noi stăm de vorbă aici, *nisse* petrec și ei Crăciunul.

Și apoi își întorcea capul într-o parte și își ciulea urechea, ca și cum ar fi auzit prin șură tropăitul cizmulitelor unor *nisse* mărunței, ce dănțuiau și cântau întreaga noapte.

Pentru Bunicul ar fi fost o încântare să o vadă pe Pia costumată așa. Pentru Bunicul ar fi fost o încântare să o vadă pe Pia, punct. Toți au spus că era mare păcat că micuța Pia nu a apucat să-și cunoască bunicul, că a venit pe lume la scurtă vreme după moartea lui. Dar Bettina s-a întrebat adesea dacă nu cumva nu s-au întâlnit undeva la mijloc – bunicul ei cel drag și noua ei surioară. Și-a imaginat o întâlnire extraordinară, o mânuță care apucă și strânge un deget bătrân, bătătorit și muncit, preț de numai o clipă, înainte ca unul să alunece ușor către lumea pe care celălalt tocmai o lăsase în urmă. Nu a spus asta nimănui. Părea să fie ceva ce numai visătorii și-ar putea închipui. Părea să fie ceva în care Bunicul ar fi crezut.

Iar acum Pia avea aproape un an și vorbea într-o limbă numai de ea știută. Era gata să înceapă să meargă – și totuși, prea mică încă să fie de vreun ajutor prin casă.

Bettina își luă surioara în brațe și-i trase peste buclele blonde o căciuliță călduroasă, de lână, înainte de-a deschide ușa dinspre grajd.

Felix, câinele cenușiu al familiei Larsen, le ieși în întâmpinare, sărind de colo-colo și gudurându-se în jurul lor.

— *Șezi!* îi comandă Bettina cu voce joasă, care o imita pe cea a Tatei.

Felix sări jucăuș pe fete și, când Bettina se aplecă să-l muștruiască, câinele o linse pe Pia pe față și o zbughi de-acolo înainte ca ea să mai apuce să facă ceva.

— O, Pia! strigă Bettina. Îmi pare așa de rău!

Dar bebe Pia nu părea deranjată de atenția pe care i-o acordase șturlubaticul câine. Chicoti, trecându-și peste față mânușa roz.

În grajd, Bettina descoperi că treaba avea să fie mult mai dificilă decât se așteptase. Știa cum să le dea de mâncare animalelor, nu asta era problema. Doar Bettina petrecuse atâtea dimineți și seri geroase ajutându-l pe Tata! Însă căratul apei și hrănirea animalelor în timp ce stai c-un ochi pe bebeluș... Cum ar putea s-o țină și pe cea mică în brațe și să care ditamai balotul de fân în același timp?

Cu ochii la fân, Bettinei îi veni în minte o idee. Construi repede un țarc de joacă din patru baloturi, apoi își așează surioara în mijlocul lor. Micuța Pia, cu ochii ei mari, albaștri, se uită nedumerită în sus la sora ei. Dar numaidecât se pripăși un pisoi lângă ea și-i captă atenția. Pisicul roșcovan, vărgat și durduliu sări mai întâi pe un balot de fân, și de acolo în cuibul de joacă al Piei, lângă fetiță. Pia chiui de încântare, strigând „*Mii, mii!*”, iar Bettina se apucă de treabă prin grajd.

Caii pufăiră nerăbdători cât căută ea căușul în sacii cu grâne. Din nările mari și umede le ieșeau fuioare de aburi, care se înălțau și apoi dispăreau cât ai clipi în aerul rece. Dintre toate animalele de la fermă, Bettinei îi erau cei mai dragi caii tatălui ei, așa că le acorda o atenție specială, mângâindu-le boturile catifelate în timp ce le vorbea – mai întâi lui Hans, apoi Henriettei.

— Sigur vă e foame. O să vă placă mult ce vă dau acum!

Bunicul își amintea de vremurile când muncile câmpului nu se puteau face fără cai. Dar la o fermă daneză modernă, mașinăriile luaseră locul calului, schimbându-i rolul din animal de povară în animal de companie. Și nimeni nu iubea caii mai mult decât Bettina. Strângea bani de aproape un an ca să-și cumpere un cal doar al ei. Tot ce câștigase pentru treburile gospodărești sau primise în

dar de ziua ei ajungea într-o cutie goală de ceai Earl Grey, pe care o ținea ascunsă sub pat. Și seara trecută pitise acolo banii primiți într-o felicitare de Crăciun de la mătușa Inge, punându-și dorința să nu fie nevoită niciodată să-i folosească decât pentru cumpărarea unei iepe brune, numai și numai a ei.

Caprele se împingeau și se băteau care să ajungă prima la troaca de mâncare, înainte ca Bettina să apuce să le desfacă un balot de fân. Dobitoacelor gălăgioase li se adresă cu mai puțină afecțiune decât le arătase cailor. Și, după ce li se dădu de mâncare, tot păreau mai interesate să rumege mânecele Bettinei decât fânul.

— Dă-te la o parte! Dă-mi drumul!

Împinse puțin mai încolo o capră cafenie, cu burta mare, care se întoarse într-o clipă lângă ea să-i rumege fularul. Bettina se opinti din toate puterile să scape de animalul insistent.

— Lasă-mă să trec!

Într-un final, capra cedă și își concentrează atenția rumegătoare asupra gardului de lemn.

Găinile erau cel mai ușor de hrănit, fiindcă nu aveau cine știe ce pretenții. Oriunde cădea mâncarea, ele o localizau cu ciocurile lor încovoiate și ascuțite ca nasul de vrăjitoare.

Odată hrănite și adăpate animalele, Bettinei nu-i mai rămăsesse decât să bage câțiva bușteni în soba cea mare din magazia cu lemne, apoi ea și Pia se puteau întoarce în casă, la culcare. Ca la multe ferme tradiționale daneze, grajdul era lipit de casă. Casa era la drum, iar grajdul, o anexă din cărămidă, dădea înspre pădure. Între ele, stiva de lemne umplea din podea până în tavan o mică magazie. Tata și vecinul lor, Rasmus Pedersen, tăiaseră lemne luni întregi, ca să le asigure celor două familii suficient combustibil

pentru iarna geroasă. O sobă încălzea casa și ținea și grajdul la o temperatură plăcută pentru animale, mai ales în lungile nopți din Lolland.

Bettina privi îndelung stiva de lemne. Erau suficiente cât să le țină de cald până la primăvară. Bineînțeles că părinții Bettinei aveau să lipsească de-acasă doar câteva zile, nu iarna întreagă. Tata urma să se întoarcă în mai puțin de-o săptămână, iar Mama nu luase trenul decât până la Århus.

Gândurile Bettinei se întoarseră la Ajunul Crăciunului. Nici nu apucaseră să-și termine de mâncat friptura de rață și orezul cu lapte, când a sunat telefonul. Numai că la capătul celălalt al firului, în loc de urări vesele de Crăciun, erau vești proaste. Căzuse Bunica. Trebuia să fie operată la șold. Și, pentru că nu avea cine să stea cu ea la spital, s-a luat o decizie rapidă, dar bine calculată. Mama avea să meargă acolo și să stea cu Bunica până când va fi externată, apoi urma să o aducă în Lolland, unde să se poată recupera alături de cei dragi.

Nu ar fi fost o problemă ca Mama să plece pentru câteva zile, dacă Tata nu ar fi avut deja în plan să plece și el în aceeași dimineață. An de an, în ziua de Crăciun, Tata se ducea până în Skagen, în cel mai nordic punct al Danemarcei, să-l viziteze pe unchiul Viggo. Nu era o călătorie pe care o aștepta chiar cu sufletul la gură, fiindcă unchiul Viggo era ursuz, pufăia din pipă cel mai înecăcios tutun din lume și nu se dădea dus din coliba lui mucegăită și friguroasă de la Marea Kattegat. Dar, an de an, Tata îl vizita în săptămâna dintre Crăciun și Anul Nou. Și, an de an, se întorcea de acolo cu o sumedenie de istorisiri despre ciudatul unchi Viggo, cât să-și amuze familia săptămâni în șir. Nu avea

cum să renunțe la această călătorie. Unchiul Viggo ar fi făcut ca trenu-n gară, de s-ar fi auzit până în Suedia.

— Nici la spital, dar nici într-o prăpădită de colibă nu-i locul pentru un bebeluș, spusese Mama îngrijorată.

— Bettina poate să facă toate treburile din gospodărie și să aibă grijă și de Pia, răspunsese Tata hotărât. La urma urmei, Pia nu mai e chiar un bebeluș. Iar Bettina oricum are grijă de ea zi de zi. Unde mai pui că familia Pedersen e peste drum, în caz că fetele ar avea nevoie de ceva.

Mama șovăi la început, dar când Tata întrebă mai departe:

— Nu-i așa, Bettina?

Bettina răspunse fără ezitare:

— Cum să nu! Am eu grijă de toate.

Era nevoie de foarte multă responsabilitate, dar Bettina nu se temea. Până la urmă, ea era sora mai mare, adică cea matură și responsabilă.

Mama încă avea îndoielile ei, dar siguranța lui Tata și încrederea Bettinei că se va descurca o mai liniștiră. Chiar dacă situația nu era tocmai ideală, nu aveau o variantă mai bună în condițiile date. Bettina era foarte descurcăreață, iar familia vecină, Pedersen, avea să verifice în permanență ce fac fetele. În plus, pe amorțita insulă Lolland nu se întâmpla niciodată nimic în miezul iernii. Ce-ar fi putut să meargă anapoda?

Bettina îndesă bușteni în gura sobei, iar flăcările dogoritoare îi încălziră obrajii înghețați. O altfel de căldură o inundă pe dinăuntru, pe sub geacă și straturile de haine. Era mândria. Avusese grijă de cină, de casă, de animale, de foc și de bebe Pia! Dacă ar mai fi avut vreo umbră de teamă că rămâne singură să aibă grijă

de fermă (deși nu era cazul), aceasta s-ar fi topit precum ciocolata lăsată lângă foc.

Da, totul părea cum nu se poate mai bine în acea noapte de Crăciun. Mama avea grijă de Bunica, al cărei șold urma să se vindece treptat. Tata era plecat să-l binedispună pe unchiul pustnic și posac. Iar Bettina își puneă acum în pătuț surioara și stingea ultima lumină în casa din cărămidă roșie a fermei Larsen. Totul părea să fie absolut în ordine.

Numai că ceva nu era în ordine.

În zorul în care luaseră masa în Ajunul Crăciunului, în graba cu care Mama și Tata plecaseră de-acasă și cu grija pentru Bunica, cei din familia Larsen uitaseră de unul dintre obiceiurile foarte importante de Crăciun. Și cineva care se afla foarte aproape nu era deloc încântat de asta.